

Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра української літератури ім. акад. М. Возняка

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

«Історія української літератури другої половини XIX ст.»
(назва навчальної дисципліни)

галузь знань
спеціальність
спеціалізація

03 Гуманітарні науки
035 Філологія

035.03 слов'янські мови та літератури (переклад включно),
035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша болгарська,
035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша польська,
035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша хорватська,
035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша чеська.

факультет

Філологічний

Робоча програма «Історія української літератури другої половини ХІХ ст.» для студентів за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.03 слов'янські мови та літератури (переклад включно), 035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша болгарська, 035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша польська, 035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша хорватська, 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша чеська, «26» серпня 2022 року.32 с.

Розробник: завідувач кафедри української літератури імені акад. М. Возняка, доктор педагогічних наук, кандидат філологічних наук, доцент **Володимир Ількович Микитюк**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української літератури ім. акад. М. Возняка Львівського національного університету імені Івана Франка

Протокол від «26» серпня 2022 року №1

Завідувач кафедри української літератури ім. акад. М. Возняка

_____
(підпис)

(Микитюк В. І.)

(прізвище та ініціали)

«26» серпня 2022 року

Схвалено Вченою радою філологічного факультету

Протокол від «30» серпня 2022 року №1

«30» серпня 2022 року

Голова

_____

Крохмальний Р. О.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,5	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки	Нормативна	
	Спеціальність 035 Філологія		
Модулів – 1	Спеціалізації: 035.032 слов'янські мови та літератури (перша включно), перша – болгарська, 035.033 слов'янські мови та літератури (перша включно), перша – польська, 035.037 слов'янські мови та літератури (перша включно), 035.037 слов'янські мови та літератури (перша включно), перша – хорватська 035.038 слов'янські мови та літератури (перша включно), перша – чеська, 035.03 слов'янські мови та літератури (перша включно)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		2-й	
Загальна кількість годин – 105		Семестр	
	4-й		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3,5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	16 год.	
		Практичні, семінарські	
		32 год.	
		Самостійна робота	
		57 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

«Шлях нашої літератури пролягає через віки, вона була живим голосом і совістю народу протягом його історії, сповненої такого драматизму, що не раз щербились шаблі і списи ламались. І якщо народ вистояв, оборонив себе від понищення, то зробив це не так зброєю мілітарною, як силою духу свого, невичерпним творчим потенціалом, витворенням художніх цінностей, що сьогодні з подивом відкриває для себе весь світ» – ці слова Олесея Гончара напрочуд точно характеризують українську літературу другої половини XIX століття, що не тільки зуміла вистояти в жорстоких лецатах Валуївського циркуляру й Емського указу, а й виплекала цілу плеяду талановитих митців слова, які пробудили історичну пам'ять народу й утвердили його національну самоідентичність. Цей період в історії нашого письменства небезпідставно вважають класичним, а художні твори – еталоном реалізму, що став провісником нової модерної естетичної системи.

Метою курсу є формування у студентів фундаментальних знань з історії української літератури другої половини XIX ст., з'ясування особливостей літературного процесу в Наддніпрянській Україні і в Галичині, розкриття жанрового розмаїття національного письменства й стильової манери провідних письменників.

Завдання: розуміння загальних закономірностей розвитку української літератури другої половини XIX ст., ідейно-естетичних засад її функціонування; виявлення основних проблемно-тематичних та стилістичних рис творчості українських письменників; представлення кола основних авторів, аналіз їхніх найкращих здобутків у ліриці, прозі, драматургії; визначення місця національного письменства у світовому літературному просторі.

Практичними цілями нормативного курсу є:

- засвоєння змісту термінів і понять «реалізм-науковий реалізм-позитивізм», «поетична збірка і ліричний цикл», «жанрово-тематичні різновиди ліро-епосу», «історичний, соціально-побутовий, соціально-психологічний, філософський роман, роман виховання», «театр корифеїв», «комедія, трагікомедія», «зародження модернізму» тощо;
- засвоєння літературно-географічних, ідеологічно-літературних структур періоду;
- розуміння специфіки естетичної свідомості епохи;
- мати поняття про ідейно-естетичну «фізіономію» літературних часописів, альманахів, літературно-мистецьких і культурно-просвітницьких товариств тощо.

Курс також допоможе студентові збагнути долю письменника в умовах царських заборон рідного слова; боротьбу з цензурою; особисті й громадські зв'язки митців в умовах бездержавності по обидва боки кордону між двома імперіями.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

1. основні віхи розвитку, події та факти літературного процесу другої половини ХІХ ст.;
2. етапи історії формування літературознавчих ідей цього періоду розвитку українського письменства;
3. характерні риси творчості чільних учасників літературного процесу;
4. місце і значення творчого доробку письменника в літературному процесі цього періоду;
5. особливості створення і функціонування літературних шкіл;
6. ознаки еволюції окремих літературних родів та жанрів;
7. особливості літературних напрямів та стилів в українській літературі другої половини ХІХ ст.

вміти: .....

1. визначати основні етапи розвитку, події та факти літературного процесу другої половини ХІХ ст.;
2. аналізувати етапи історії формування літературознавчих ідей цього періоду розвитку українського письменства;
3. застосовувати різні методи аналізу літературних родів і жанрів цього періоду;
4. виявляти розуміння рис творчості основних учасників літературного процесу;
5. аналізувати основні причини еволюції окремих літературних родів та жанрів;
6. визначати особливості літературних напрямів та стилів у текстах української літератури другої половини ХІХ ст.;
7. аналізувати твори з урахуванням художньої, естетичної та ідейної цілісності, авторської позиції, сучасного прочитання;
8. виявляти основні, провідні ознаки й доміанти творів;
9. зіставляти різні погляди на творчість письменника, виявляти здатність доказувати, аргументувати свої твердження про твір;
10. користуватися джерелами (монографіями, статтями, енциклопедіями, довідниками, словниками термінів тощо);
11. готувати доповіді, реферати чи дослідження-повідомлення проблемного характеру на літературну тему.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Пантелеймон Куліш

Література:

1. Багрій Р. Шлях сера Вальтера Скотта на Україну (“Тарас Бульба” М.Гоголя і “Чорна рада” П. Куліша в світлі історичної романістики Вальтера Скотта). К., 1993.
2. Єфремов С. Історія українського письменства. Т. 2 (розділ про Куліша).
3. Зеров М. Твори у 2-х тт. К., 1990. Т. 2. С.185– 219; 247–293.
4. Івашків В. Художня, літературознавча і фольклористична парадигма ранньої творчості Пантелеймона Куліша. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 448 с.
5. Куліш П. Твори у 2-х тт. К., 1989 (Передмова М. Жулинського)

6. Куліш П. Твори у 2-х тт. К., 1994 (Передмова Є. Нахліка)
7. Микитюк В. «Два раціональні романтики», або до взаємин Пантелеймона Куліша та Омеляна Огоновського // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. – Львів, 2007. – Випуск 39. – Частина 2. – С. 291–299.
8. Нахлік Є.К. Життя Пантелеймона Куліша. Наукова біографія. К.: Укр. письменник, 2007. Т.1.
9. Нахлік Є.К. Подружнє життя і позашлюбні романи Пантелеймона Куліша: Документально-біографічна студія. К.: Укр. письменник, 2006.
10. Нахлік Є.К. Світогляд і творчість Пантелеймона Куліша. К.: Укр. письменник, 2007. Т.2.
11. Огоновський Ом. Історія літератури руської. Частина III, 1 відділ. Львів, 1891. С.79–224.
12. Федорук О. Роман Куліша «Чорна рада»: Історія тексту. – К., 2019.
13. Франко І. "Хуторна поезія" П. О. Куліша // Збір. тв. У 50 тт. – Т.26.
14. Франко І. Куліш Панько Олелькович. "Дзвін", староруські думи і співи. Женева, 1893.
15. Чижевський Д. Історія української літератури. Тернопіль, 1994. С. 418–442.

Тема 2. Олекса Стороженко

Література:

1. Історія української літератури ХІХ ст.: У 3 кн. – К., 1996. – Кн. 1–3.
2. Історія української літератури : У 2 т. / За ред. О.Гнідан. – К., 2003. – Т.1–2.
3. Кримський А. Чому Олекса Стороженко покинув писати по-українськи? (Пам'яті О.Я. Кониського) // Кримський А. Твори: В 5 т.– К., 1972. – Т.2. – С.545–548.
4. Решетука С. "Марко Проклятий" – роман-експеримент (міфологічний аспект) // Слово і час. – 2006. – №9. – С.34–39.
5. Пойда О. Роман "Марко Проклятий" // Слово і час. – 1995. – №11–12. – С.23–27.
6. Зеров М. Олекса Стороженко // Зеров М. Твори: У 2 т. – К., 1990. – Т. 2. – С. 219-224.
7. Хропко П. Творчість Олекси Стороженка в контексті української прози і літературно-критичної думки // Радянське літературознавство. – 1988. – Ч. 9.
8. Хропко П. Олекса Стороженко і його літературна спадщина // Стороженко О. Марко Проклятий: Повість. Оповідання. – К., 1989.
9. Стороженко О. Закоханий чорт. Історико-фантастичні повісті та оповідання. – К., 2001.
10. Драгоманов М. Слов'янські переробки Едіпової історії // Розвідки Михайла Драгоманова про українську народну словесність, письменство. Зладив М. Павлик. – Львів, 1907. – Т. 4.

Тема 3. Осип-Юрій Федькович

Література:

1. Загайко П. Вивчення творчості Юрія Федьковича. – К., 1981.
2. Історія української літератури : У 2 т. / За ред. О.Гнідан. – К., 2003. – Т.1–2.
3. Історія української літератури ХІХ ст.: У 3 кн. – К., 1996. – Кн. 1–3.
4. Ковалець Л. Сторінками життя і творчості Юрія Федьковича: навчальний посібник. – Чернівці, 2005. – 166 с.
5. Коржупова А. Юрій Федькович: Літературний портрет. – К., 1963.
6. Кримський А. Чому Олекса Стороженко покинув писати по-українськи? (Пам'яті О.Я. Кониського) // Кримський А. Твори: В 5 т.– К., 1972. – Т.2. – С.545–548.

7. Лесин В. Юрій Федькович: До 150-річчя від дня народження. – К., 1984.
8. Маковей О. Життєпис Осипа Юрія Гординського-Федьковича. – Чернівці, 2005.
9. Погребенник Ф. Юрій Федькович. Передмова. // Юрій Федькович. – БУЛ. – К., 1985. – С. 5 – 32.
10. Українка Леся. Малорусские писатели на Буковине // Збір. творів: У 12 т. – Т. 8. – К., 1977.
11. Франко І. Молодий вік Осипа Федьковича // Збір. творів: У 50 т. – К., 1982. – Т. 27. – С. 149-164.
12. Франко І. Осип-Юрій Федькович: кілька слів по поводу 25-літнього ювілею його літературної діяльності // Франко І. Збір. творів: У 50 т. – К., 1982. – Т. 27. – С. 37-39.
13. Шалата М. Юрій Федькович. – К., 1984.

Тема 4. Марко Вовчок

Література:

1. Бойко Ю. Хто написав «Народні оповідання» Марка Вовчка? // Бойко Ю. Вибране у 4 томах (Ausgewählte Schriften) im 4 Bänden: Т. IV. Heidelberg: Carl Winter-Universitätsverlag. 1990.
2. Брандіс Є. Марко Вовчок. – К., 1975.
3. Грицай М. Марко Вовчок. Творчий шлях. – К., 1983.
4. Доманицький В. Авторство Марка Вовчка // Записки НТШ. – 1908. – Т. 84. – Кн. IV. – С. 111-171.
5. Доманицький В. Марія Олександрівна Маркович – авторка «Народніх оповідань» (на основі нових матеріалів) // ЛНВ. – 1908. – Т. XLI. – С. 48-75.
6. Засенко О. Марко Вовчок. Життя, творчість, місце в історії літератури. – К., 1964.
7. Зеров М. Марко Вовчок; Марко Вовчок. Творчість; Критика про Марка Вовчка // Зеров М. Твори: У 2 т. – К., 1990. – Т.2. – С.224–235.
8. Крутікова Н. Сторінки творчого життя (Марко Вовчок в житті і праці). – К., 1965.
9. Куліш П. Взгляд на малороссийскую словесность по случаю выхода в свет книги “Народні оповідання Марка Вовчка” // Куліш П. Твори: У 2 т. – К., 1989. – Т.2. – С.477–484.
10. Лобач-Жученко Б. До творчої історії повісті «Маруся» // Радянське літературознавство. – 1983. № 12. – С. 47–54.
11. Лобач-Жученко Б. Літопис життя і творчості Марка Вовчка. – К., 1987.
12. Лобач-Жученко Б. О Марко Вовчок: Воспоминания, поиски, находки. – К., 1987.
13. Марко Вовчок в критиці: Збірник статей, рецензій, висловлювань. – К., 1955.

14. Марко Вовчок: Статті і дослідження. – К., 1985.
15. Тараненко М. Марко Вовчок: Літературний портрет. – К., 1958.
16. Франко І. Марія Маркович (Марко Вовчок). Посмертна згадка // Франко І. Збір. творів: У 50 т. – К., 1976–1986. – К., 1976–1986. – Т.37. – С.276–279.
17. Хоменко Б. Народні джерела творчості Марка Вовчка: На матеріалах української прози. – К., 1977.
18. Цимбал Б. Авторство Марка Вовчка: (історія питання) // Літературознавчі обрії: праці молодих учених: зб. наук. праць. – К., 2014. – Вип. 21. – С. 214-220.
19. Чопик Р. Вовчок // Слово і час. – 2007. – №8. – С.3–14.

Тема 5. Анатолій Свидницький

Література:

1. Жулинський М. Слово і доля: [Українські письменники XIX – XX ст.]: Навч. посібник. – К., 2002.
2. Зеров М. Анатоль Свидницький, його постать і твори // Зеров М. Твори: У 2 т. – К., 1990 – Т. 2. – С. 323–359.
3. Зорич О. Анатолій Свидницький // Нові імена в програмі з української літератури. – К., 1993. – С.70–77.
4. Історія української літератури : У 2 т. / За ред. О. Гнідан. – К., 2003. – Т.1–2.
5. Історія української літератури XIX ст.: У 3 кн. – К., 1996. – Кн. 1–3.
6. Микитюк В. Педагогічний топос «бурси»: рефлексії Івана Франка на освітянську проблематику / Володимир Микитюк // Молодь і ринок : Щомісячний науково-педагогічний журнал. – № 6 (161) – Дрогобич : ДПУ ім. Івана Франка, 2018. – С. 94–98.
7. Микитюк В. Подільська «бурса» у рецепції Івана Франка // Слово і Час. – К., 2010. – Число 1. – С. 72–80.
8. Сиваченко М. Анатолій Свидницький і зародження соціального роману в українській літературі. – К., 1962.
9. Сохацька Є. Т.Г.Шевченко і А.П.Свидницький: Типологічне зіставлення повісті “Близнець” Т.Г.Шевченка і роману “Люборацькі” А.П.Свидницького // Т.Г.Шевченко і Поділля: Тези доп. наук.-практ. конф., присвяч. 175-річчю від дня народж. Т.Г.Шевченка: У 2 ч. – Кам’янець-Подільський, 1989. – Ч. 2. – С. 23–26.
10. Франко І. Анатоль Патрикійович Свидницький (Уваги до його “Люборацьких”) // Франко І. Збір. творів: У 50 т. – К., 1976–1986. – Т. 27. – С. 7–8.
11. Хропко П. Анатолій Свидницький // Свидницький А. Роман, оповідання, нариси. – К., 1985. – С. 5–26.
12. Хропко П. Нерозквітлий таланти (До 150-річчя з дня народження А. Свидницького) // Дніпро. – 1984. – №8. – С. 122–124.

Тема 6. Степан Рудницький

Література:

1. Жулинський М. Слово і доля: [Українські письменники XIX – XX ст.]: Навч. посібник. – К., 2002.
2. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: У 2 т. – К., 1990. – Т. 2.

3. Історія української літератури : У 2 т. / За ред. О.Гнідан. – К., 2003. – Т.1–2.
4. Історія української літератури ХІХ ст.: У 3 кн. – К., 1996. – Кн. 1–3.
5. Микитюк В. Педагогічний топос «бурси»: рефлексії Івана Франка на освітянську проблематику / Володимир Микитюк // Молодь і ринок : Щомісячний науково-педагогічний журнал. – № 6 (161) – Дрогобич : ДПУ ім. Івана Франка, 2018. – С. 94–98.
6. Микитюк В. Подільська «бурса» у рецепції Івана Франка // Слово і Час. – К., 2010. – Число 1. – С. 72–80.
7. Франко І. До студій над Ст. Руданським // Франко І. Збір. творів: У 50 т. – К., 1976–1986. – Т.28. – С.219–221.
8. Франко І. З останніх десятиліть ХІХ віку // Франко І. Збір. творів: У 50 т. – К., 1976–1986. – Т.41.
9. Франко І. Нарис історії українсько–руської літератури до 1890 // Франко І. Збір. творів: У 50 т. – К., 1976–1986. – Т. 41.
10. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). – Тернопіль, 1994.

Тема 7. Загальні тенденції розвитку «соборної» української літератури 1850–60-х років. Творчість Леоніда Глібова, Ганни Барвінок та ін. Галицька і закарпатська література 1850-60-х років. Сидір Воробкевич, Олександр Духнович.

Література:

1. Денисюк І. Проза малих форм Олени Пчілки // Денисюк І. Літературознавчі та фольклористичні праці: У 3 т., 4 кн. – Львів, 2005. – Т.1: Літературознавчі дослідження. – Кн. 2. – С.50–60.
2. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – поч. ХХІ ст. У 10-ти т. – К., 2013. – Т. 1-2. У пошуках іманентного сенсу.
3. Козлов А. Українська дожовтнева драматургія. Еволюція жанрів. – К., 1991.
4. Корнійчук В. “Мов органи в величному храмі...”. Контексти й інтертексти Івана Франка. Львів, 2007.
5. Корнійчук В. Ліричний універсум Івана Франка: Горизонти поетики. – Львів, 2004.
6. Микитюк В. Великий Робітник. Штрихи до літературного портрета Ом. Огоновського // Дзвін. – Львів, 1994. – Ч. 7. – С. 137–141.
7. Микитюк В. Професорська проза Омеляна Огоновського // Слово і Час. – Київ, 1998. – Число 8. – С. 34–38.
8. Мовчун А. Леонід Глібов та його твори у шкільному вивченні // Дивослово. – 2000. – №2. – С.44–52.
9. Мовчун А. Степан Руданський. 1834 – 1873 // Українська мова та література. – 2002. – №23–24. – С.22–26.
10. Никоненко П. Сидір Воробкевич: Життя і творчість. – Чернівці, 2003.
11. Ткаченко В. До проблеми української ментальності (на матеріалі прози Ганни Барвінок) // Літератури світу: поетика, ментальність і духовність: збірник наукових праць. – Вип. 6. – Кривий Ріг, 2015. С. 262–270.

12. Ткаченко В. Характер моделювання жіночих образів у прозовій спадщині Ганни Барвінок // Літератури світу: поетика, ментальність і духовність: збірник наукових праць. – Вип. 7. – Кривий Ріг, 2016. С. 190–197.

Тема 8. Загальні позитивістичні тенденції 1870–90-х років. Іван Франко.

Література:

1. Баган О. Микола Євшан про негативні культурні комплекси українства: критика народництва й провінціалізму в літературі (До теми «Ідейно-національне виховання на уроці української літератури») // Художнє слово і національне буття: статті про методику навчання літератури в школі. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ ім. І. Франка, 2021. 334 с.
2. Бунчук Б. Віршування Івана Франка: Монографія. – Чернівці, 2000.
3. Віннічук А. Історія української літератури другої половини ХІХ – початку ХХ століття : навчальний посібник. – Вінниця, 2012.
4. Возняк М. З життя і творчості Івана Франка. – Львів, 1955.
5. Гатчінсон Д. Культурний і політичний націоналізм // Націоналізм: Антологія. Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. К. : Смолоскип, 2000. 872 с.
6. Голод Р. Іван Франко та літературні напрями кінця ХІХ – початку ХХ століття. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2005. 427 с.
7. Гундорова Т. Франко не Каменяр. Франко і Каменяр. – К., 2006.
8. Денисюк І. “Усе мистецьке є символом” (Розшифровані й нерозшифровані символи у “Перехресних стежках”) // Українське літературознавство. Іван Франко: Статті і матеріали. – Львів, 2001. – Вип. 64. – С.3–12.
9. Денисюк І. Новаторство Франка-прозаїка // Записки НТШ. Львів, 2005. Т. ССЛ: Праці Філологічної секції. С. 52–66.
10. Денисюк І. Розвиток української малої прози ХІХ – початку ХХ ст. – К., 1981.
11. Євшан М. Іван Франко (Нарис його літературної діяльності) // Євшан М. Критика; Літературознавство; Естетика. – К., 1998. – С.135–153.
12. Іванишин П. Модернізація без русифікації і вестернізації: націотворча стратегія Івана Франка // Петро Іванишин. Іван Франко і національне буття: герменевтичні акценти : монографія. Дрогобич: Посвіт, 2016. 172 с.
13. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – поч. ХХІ ст. У 10-ти т. – К., 2013. – Т. 1-2. У пошуках іманентного сенсу.
14. Козлов А. Українська дожовтнева драматургія. Еволюція жанрів. – К., 1991.
15. Корнійчук В. “Мов органи в величному храмі...”. Контексти й інтертексти Івана Франка. Львів, 2007.

16. Корнійчук В. Ліричний універсум Івана Франка: горизонти поетики. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2004. 485 с.
17. Кримський А. Д[окто]р Іван Франко. Огляд його двадцятип'ятилітньої письменницької діяльності // Твори: В 5 томах. Т. 2. С. 498–532.
18. Легкий М. Проза Івана Франка: поетика, естетика, рецепція в критиці / Інститут Івана Франка НАН України, Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів, 2020. 608 с.
19. Легкий М. Форми художнього викладу в малій прозі Івана Франка. – Львів, 1999.
20. Микитюк В. Іван Франко про «божевілля цезаря» і «корисних ідіотів» // Збруч. – 27. 08. 2019. – <https://zbruc.eu/node/91646> або ж Незалежний культурологічний часопис «Ї». – 27. 08. 2019. – <http://www.ji-magazine.lviv.ua/2019/ivan-franko-pro-bozhevillya-cezarya.htm> (Передрук).
21. Микитюк В. Іван Франко та Омелян Огоновський: мовчання і діалог. – Видавничий центр ЛНУ ім. І.Франка. – Серія: «Франкознавчі студії». – Випуск перший. – Львів, 2000. – 187 с.
22. Микитюк В. Ментор Іван Денисюк. In memorem / Володимир Микитюк // Збруч. – 12. 12. 2019. – <https://zbruc.eu/node/94185>
23. Микитюк В. Педагогічні концепти Івана Франка (теорія та методика навчання літератури) : монографія / Володимир Микитюк. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 408 с.
24. Микитюк В. Фільм «Захар Беркут»: pro et contra / Володимир Микитюк // Збруч. – 09. 12. 2019. – <https://zbruc.eu/node/94177>
25. Нахлік Є. Віражі Франкового духу: Світогляд. Ідеологія. Література. К.: Наук. думка, 2019. С. 7–100.
26. Огоновський Ом. Історія літератури руської. Львів, 1891. Частина III. Відділ II. С. 915–1072.
27. Пастух Т. Романи Івана Франка. – Львів, 1998.
28. Рябчук М. Сором'язливий колоніалізм // <https://zbruc.eu/node/102782>
29. Тихолоз Б. Філософська лірика Івана Франка: діалектика поетичної рефлексії. Львів, 2009. 319 с.
30. Франко І. Двоязичність і дволичність // *Додаткові томи до Зібрання творів у п'ятдесяти томах. К., 2010. Т. 54. С. 600–615.*
31. Франко І. Зміна системи // *Зібрання творів : у 50 т. Т. 46. Книга 2. Історичні праці. К., 1986. С. 302–316.*
32. Франко І. Подуви весни в Росії // *Зібрання творів : у 50 т. Т. 45. К., 1986. С. 360–361.*

33. Франко І. *Стара Русь // Зібрання творів у 50 т. Показчик купюр. К., 2009. С. 190–224.*

34. Якимович Б. З. *Іван Франко – видавець: Книгознавчі та джерелознавчі аспекти. Львів : ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2006. – 691 с. (С. 108).*

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1												
Тема 1. Пантелеймон Куліш	13	2	4			7						
Тема 2. Олекса Стороженко	13	2	4			7						
Тема 3. Осип-Юрій Федькович	13	2	4			7						
Тема 4. Марко Вовчок	13	2	4			7						
Тема 5. Анатолій Свидницький	13	2	4			7						
Тема 6. Степан Рудницький	13	2	4			7						
Тема 7. Загальні тенденції розвитку «соборної» української літератури 1850–60-х років. Творчість Леоніда Глібова, Ганни Барвінок та ін. Галицька і закарпатська література 1850-60-х років. Сидір Воробкевич, Олександр Духнович.	13	2	4			7						
Тема 8. Загальні позитивістичні тенденції 1870–90-х років. Іван Франко	14	2	4			8						
Разом за змістовим модулем 1	105	16	32			57						
Усього годин	105	16	32			57						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	ТЕМА № 1. "Чорна рада" П. Куліша - перший історичний роман у національній літературі.	2
2	ТЕМА № 2. Творчість Олекси Стороженка	2
3	ТЕМА № 3. Творчість Марка Вовчка	2
4	ТЕМА № 4. Поезія Юрія Федьковича	2
5	ТЕМА № 5. Проза Юрія Федьковича	2
6	ТЕМА № 6. Роман-хроніка Анатолія Свидницького «Люборацькі»	2
7	ТЕМА № 7. Творчість Степана Руданського	2
8	ТЕМА № 8–9. «Українська життя» у прозі І. Нечуя-Левицького	4
9	ТЕМА № 10. Проблема «пропащої сили» у творчості Панаса Мирного	2
10	ТЕМА № 11. Лірична драма Івана Франка	2
11	ТЕМА № 12. Тематика і проблематика поем Івана Франка	2
12	ТЕМА № 13–14. Проблематика і генологія малої прози Івана Франка	4
13	ТЕМА № 15–16. Від «Борислава» до «Перехресних стежок»: еволюція естетичної свідомості Франка-прозаїка	4

Плани практичних занять

ТЕМА 1. "Чорна рада" П. Куліша - перший історичний роман у національній літературі.

1. Історичні джерела роману. Доба Руїни очима романіста.
2. Сюжетні колізії "Чорної ради". Мотив дороги.
3. Хронотоп твору.
4. "Дегероїзація" минулого як одне із основних ідеологічних завдань письменника.
5. Твір психологічних типів та суспільних конфліктів.
6. Структуризація української нації у романі. Соціальне протистояння.
7. Проблема взаємин вождя і народу. Образ Москви у романі. Тенденційність зображення.
8. Любовна акція. Її ізольованість від основного конфлікту.
9. Образ автора у романі.
10. Мова і стиль "Чорної ради".
11. Творчість В. Скотта та М. Гоголя як джерело основних постулатів романтичної історичної романістики. Самобутність твору П. Куліша.

Проблемні запитання:

- Чи актуальна для сьогодення ідеологія роману? Чим? Приклади-паралелі...
- Куліш дискримінує українську жінку?! Це “чоловіче” прочитання історії?
- Шаблонність та односторонність деяких образів роману це неминучі помилки піонера-романіста, чи зумисна ігнорація формальних ознак для більшого наголошування публіцистичних тенденцій?

Література:

1. Куліш П. Твори: У 2 т. – К., 1989 (Передмова М. Жулинського).
2. Куліш П. Твори: У 2 т. – К., 1994 (БУЛ, передмова Є. Нахліка).
3. Зеров М. Куліш: “Чорна рада” // Зеров М. Твори: У 2 т. – Т. 2. – С. 196-203.
4. Івашків В. Пантелеймон Куліш і його “Чорна рада” // Куліш П. Чорна рада. Хроніка 1663 року. – К., 1991.
5. Багрій Р. Шлях сера Вальтера Скотта на Україну (“Тарас Бульба” М. Гоголя і “Чорна рада” П. Куліша в світлі історичної романістики Вальтера Скотта). – К., 1993.
6. Огоновський Ом. Історія літератури руської.–Частина III, 1 відділ.–Львів,1891.– С.79-224.
7. Єфремов С. Історія українського письменства. – Т.2 (розділ про Куліша)
8. Чижевський Д. Історія української літератури. – Тернопіль, 1994. – С. 418–442.
9. Нахлік Є. К. Подружнє життя і позашлюбні романи Пантелеймона Куліша: Документально-біографічна студія. – К.: Укр. письменник, 2006.
10. Нахлік Є. К. Життя Пантелеймона Куліша. Наукова біографія. – К.: Укр. письменник, 2007. – Т.1.
11. Нахлік Є. К. Світогляд і творчість Пантелеймона Куліша. – К.: Укр. письменник, 2007. – Т.2.
12. Івашків В. Художня, літературознавча і фольклористична парадигма ранньої творчості Пантелеймона Куліша. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. – 448 с.

Конспектувати: а) Франко І. "Хуторна поезія " П.О.Куліша //Зібр. тв. У 50 тт. – Т.26; б) Франко І. Куліш Панько Олелькович. "Дзвін", староруські думи і співи. - Женева, 1893.

ТЕМА 2. Творчість Олекси Стороженка

1. Творчий шлях "запізнілого романтика" в історії української літератури.
2. Форма розповіді, мова творів, функція пейзажу.
3. Оповідання Стороженка:
  - а) гумористичні, засновані на історичних анекдотах;
  - б) розробка народних приповідок;
  - в) історичні.
4. Роман "Марко Проклятий":
  - а) Історія створення, особливості сюжету і композиції. Чи дисонують останні розділи? Чим?
  - б) Фольклорне й авторське в образі Марка Проклятого. Едіпів комплекс.
  - в) Історичні персонажі у творі (Є.Вишневецький, М.Кривоніс), художня інтерпретація.
  - г) Образ Павла Кобзи. Жінки у творі. Любовна акція.
  - д) Контамінація художніх систем. "Химерний" роман? Готичний роман?
5. Особливості поетики твору.

Проблемні запитання:

- Чи у кожного у житті є "торба" Марка Проклятого? Коли вона легшає?
- Доля Марка визначена історією його народження?
- Чи "історичні" образи історичних персонажів твору?
- Чи можна говорити про "Едіпів комплекс" головного героя?

Література:

1. Зеров М. Олекса Стороженко // Зеров М. Твори: У 2 т. – К., 1990. – Т. 2. – С. 219-224.
  2. Хропко П. Творчість Олекси Стороженка в контексті української прози і літературно-критичної думки // Радянське літературознавство. – 1988. – Ч. 9.
  3. Хропко П. Олекса Стороженко і його літературна спадщина // Стороженко О. Марко Проклятий: Повість. Оповідання. – К., 1989.
  4. Стороженко О. Закоханий чорт. Історико-фантастичні повісті та оповідання. – К., 2001.
- Додаткова: 5. Драгоманов М. Слов'янські переробки Едіпової історії // Розвідки Михайла Драгоманова про українську народну словесність, письменство. Зладив М. Павлик. – Львів, 1907. – Т. 4.

ТЕМА 3. Творчість Марка Вовчка

1. Питання авторства "Народних оповідань".
2. Джерела прози Марка Вовчка. Жанрові особливості.
3. Характер оповіді у творах Марка Вовчка. Традиції та новаторство.
4. "Талант переважно гуртовий, що схоплює прикмети мас... та не вміє індивідуалізувати своїх героїв."(С.Єфремов)
5. Композиційні особливості, структура сюжету, динамізм конфліктів.
6. Аболіціоністська тема у прозі Марії Вілінської.
7. Етнографічний романтизм у творах "Данило Гурч", "Максим Гримач", "Сон".
8. Фольклоризм як ознака стилю письменниці. Народнорозмовна стихія.
9. Новаторство творчості.

Проблемні запитання

- Тільки "жіночий" погляд збіднює проблематику прози М. Вілінської?
- Чи є у творах Марка Вовчка позитивні чоловічі образи?
- Проза Марка Вовчка була актуальною лише у свій час?

Література:

1. Франко І. Марія Маркович (Марко Вовчок). Посмертна згадка // Збір. творів: У 50 т. – Т. 37. – С. 276-279.
2. Зеров М. Твори: У 2 т. – К., 1990. – Т.2. – С.224-235.

3. *Петров-Домонтович В.* Мовчуще божество // Три долі. Марко Вовчок в українській, російській та французькій літературі. Упорядник Віра Агеєва. – К., 2002. – С. 297-320.
4. *Петров-Домонтович В.* Романи Куліша // Три долі. Марко Вовчок в українській, російській та французькій літературі. Упорядник Віра Агеєва. – К., 2002. – С. 321 – 365.
5. *Павличко С.* Марко Вовчок (1833 – 1907) // Три долі. Марко Вовчок в українській, російській та французькій літературі. Упорядник Віра Агеєва. – К., 2002. – С.11–24.
6. *Агеєва В.* Чоловічий псевдонім і жіноча незалежність // Три долі. Марко Вовчок в українській, російській та французькій літературі. Упорядник Віра Агеєва. – К., 2002. – С. 103 – 114.

ТЕМА 4. Поезія Юрія Федьковича

1. Жанрові різновиди лірики Ю.Федьковича.
2. Тематика, мотиви та проблематика лірики поета.
3. Громадянська лірика.
4. Жовнірська поезія
5. Пейзажна лірика, інтимні вірші.
6. Особливості ритмомелодики.
7. Образ автора та образ ліричного героя. Чи тотожні вони?
8. Балади і поеми Ю. Федьковича. Що нового вніс у ці жанри ?
9. Чи залежний Ю. Федькович від фольклору, творчості Т.Шевченка?

Проблемні запитання:

- *Федькович “Поет одного закутка – розкішного та принадного, але все-таки тісного”?* (І. Франко)
- *Чи асоціальна лірика Федьковича?*
- *Федькович – епігон Т. Шевченка?*

Література:

1. *Франко І.* Осип-Юрій Федькович: кілька слів по поводу 25-літнього ювілею його літературної діяльності // Франко І. Збір. творів: У 50 т. – К., 1982. – Т. 27. – С. 37-39.
2. *Франко І.* Молодий вік Осипа Федьковича // Збір. творів: У 50 т. – К., 1982. – Т. 27. – С. 149-164.
3. *Українка Леся.* Малорусские писатели на Буковине // Українка Леся. Збір. творів: У 12 т. – Т. 8. – К., 1977.
4. *Шалата М.* Юрій Федькович. – К., 1984.
5. *Погребенник Ф.* Юрій Федькович. Передмова // Юрій Федькович. – БУЛ. – К., 1985. – С. 5 – 32.

ТЕМА 5. Проза Юрія Федьковича

1. “Поет одного закутка..” ? (І.Франко) Тематичне коло епосу Федьковича.
2. Сюжетно-композиційна організація.
3. Спосіб нарації: чи тотожні автор та оповідач?
4. Ідеалізована країна “Гуцулія”. Проблематика оповідань.
5. Антимілітарна нота творчості.
6. Провідний мотив чоловічого побратимства.
7. Жінка-гуцулка у прозі Федьковича.
8. Природа конфлікту.
9. Роль фольклору. Мовне багатство.

Проблемні запитання:

- *Жінка – неминуче зло у житті чоловіка?!*
- *Гуцули – особливі, тому що горяни?*
- *Яка мета творчості Федьковича: самореалізація, розвага читача, створення “повної” літератури? Чи інша?*

Література:

1. Франко І. Осип-Юрій Федькович: кілька слів по поводу 25-літнього ювілею його літературної діяльності // Франко І. Збір. творів: У 50 т. – К., 1982. – Т. 27. – С. 37-39.
2. Франко І. Молодий вік Осипа Федьковича // Збір. творів: У 50 т. – К., 1982. – Т. 27. – С. 149-164.
3. Українка Леся. Малорусские писатели на Буковине // Збір. творів: У 12 т. – Т. 8. – К., 1977.
4. Шалата М. Юрій Федькович. – К., 1984.
5. Погребенник Ф. Юрій Федькович. Передмова. // Юрій Федькович. – БУЛ. – К., 1985. – С. 5 – 32.
6. Ковалець Л. Сторінками життя і творчості Юрія Федьковича: навчальний посібник. – Чернівці, 2005. – 166 с.

ТЕМА 6. Роман-хроніка Анатолія Свидницького «Люборацькі»

7. Історія написання та публікації твору. Автобіографізм роману.
8. Стильове новаторство. "Піонер художнього реалізму"(М. Зеров).
9. Сюжетно-композиційні особливості. Конспективність останніх розділів.
10. Тематика роману. "Старе гніздо і молоді птахи".
11. Проблема денационалізації і її згубні наслідки. "Кресова культура" в Україні.
12. "Українська бурса з її своєрідними типами"(С. Єфремов).
13. Азіатська "місія" Тимохи Петропавловського.
14. Манера художньої оповіді А. Свидницького. Чи є елементи об'єктивного описового стилю?

Проблемні запитання:

- Чи могла не загинути сім'я Гервасія Люборацького?
- Чи причиною остаточного життєвого краху Антося стала зрада Галі?
- Денационалізація завжди стає причиною фіаско особистості як такої?
- Ренегатство завжди "оплачувалось", вигідне і сьогодні?
- Теперішня система освіти виключає появу "мучителів", а не учителів?

Література:

1. Франко І. Анатоль Патрикійович Свидницький // Франко І. Збір. творів: У 50 т. – Т. 27. – С. 7-8.
  2. Зеров М. Анатоль Свидницький, його постать і твори // Зеров М. Твори: У 2 т. – К., 1990. – Т. 2. – С. 323-359.
  3. Хропко П. Анатолій Свидницький // Свидницький А. Роман, оповідання, нариси. – БУЛ. - К., 1985. – С. 5 –26.
  4. Жук Н. Анатолій Свидницький: Нарис життя і творчості. – К., 1987.
- Конспектувати:** Помяловський М. Г. Бурса і бурсаки. Очерки і картини. Переклав Іван Франко // Франко І. Збір. творів: У 50 т. – Т. 25 – С. 74–114.

ТЕМА 7. Творчість Степана Руданського

1. "Ще один із священницьких синів..." Життєпис письменника.
2. Кам'янець-подільський період творчості. Фольклорні записи. Народнопоетична основа балад, стилістика і мотиви.
3. Оригінальна лірика. "...Найменш ідейний із наших поетів і найбільш імперсональний" (І. Франко).
4. "Небилиці", "співи" і "дивоспіви", "пісні", "приказки"... Запрограмованість більшості "співомовок" на мелодію...
5. Цикл апокрифів "Байки світові в співах".
6. Історичні поеми С. Руданського. Критична оцінка І. Франка.

7. "Фабльо", "фацетія", "шванк", "фрашка", "співомовка"... Історія жанру. Джерела, проблематика.
  - а) типологія героїв, засоби індивідуалізації;
  - б) засоби гумору і сатири. Делікатність, доброта сміху.
  - в) мовностильові особливості.
8. Переклади та переспіви.

Проблемні запитання:

- Як відбилось особисте життя поета у його творчості? У чому парадокс?
- Чи образливі для представників інших національностей "епічні анекдоти" Руданського?
- Антиклерикалізм чи особисте? Чи «переходить межу» лікар-гуморист у зображенні попів, ксьондзів і рабінів?
- Руданський оригінальний у своїх співомовках чи інтерпретатор "чужих" сюжетів?

Література:

1. Франко І. До студій над Руданським // Франко І. Збір. творів: У 50 т. – Т. 28. – С. 219-221.
2. Кримський А. Нові поетичні твори Степана Руданського. Передмова // Кримський А. Твори: У 5 т. – К., 1972. – С. 124-134.
3. Цеков Ю. Степан Руданський. Нарис життя і творчості. – К., 1983.
4. Колесник П. Степан Руданський // Руданський С. Бібліотека української літератури. – К., 1985. – С. 5-24.
5. Гончарук М. Народний поет // Руданський С. В. Співомовки. – К., 1988.
6. Чопик Р. «Сміх від Степана»... До 170-річчя від дня народження // Українське літературознавство. – Львів, 2006. – Випуск 67. – С. 256–259.

ТЕМИ 8-9. «Українська життя» у прозі І. Нечуя-Левицького

1. Полеміка І. Нечуя-Левицького та І. Франка про завдання української літератури.
2. Тематичні горизонти Нечуєвої прози. Багатогранність проблематики. Світ образів.
3. Сюжетно-композиційні особливості епосу письменника.
4. "Дві московки": традиція і новаторство прозаїка.
5. "Микола Джеря" – "історія всього українського селянства в тому важку епоху, написана в однім широкім образі" (І. Франко).
6. "Бурлачка" – еволюція "жіночої неволі" в українській літературі.
7. "Кайдашева сім'я" – мікромодель нових суспільних відносин у пореформену епоху.
8. "Старосвітські батюшки та матушки" – "повість не клерикальна, а навиворіт" (І. Нечуй-Левицький).
9. "Хмари" – пошуки "нової людини":
  - а) Павло Радюк – образ «українця-інтелігента» чи «романтика-українофіла»? У чому різниця?
  - б) Імперська русифікаційна політика в «освіті»: збірний образ Київської академії, типові і нетипові вчителі-викладачі (Дашкевич і Воздвиженський).
  - в) жіночі образи у романі «Хмари».
10. І. Нечуй-Левицький – майстер пейзажу.

Проблемні питання:

- Хто мав рацію у полеміці І. Франка й І. Нечуя-Левицького? На чьому боці виявилась історична правда?
- Чи зреалізував І. Нечуй-Левицький свої теоретичні погляди у художній практиці?
- Що спільне, а що відмінне між "московками" Т. Шевченка, Марка Вовчка та І. Нечуя-Левицького?
- Якою була еволюція бунту героя у новій літературі (від Наталки Полтавки до Миколи Джері)?

- *Хто винен у “домашній війні” Кайдашів? Наскільки переконливо відтворив письменник процес руйнування “селянських гнізд”?*
- *Порівняйте способи зображення життя духовенства у романах “Старосвітські батюшки та матушки” І. Нечуя-Левицького та “Люборацькі” А. Свидницького. Чий твір гостріший, більш проблемний? Чому?*
- *Павло Радюк – утопічний образ для свого часу чи і на сьогоднішній день?*
- *Чи образи Дашкевича і Воздвиженського характерні для нашого освітнього часу і простору? Чи є третій тип?*

Література:

1. *Гусар-Струк Д.* Реабілітація “Хмар” Івана Нечуя-Левицького // Літературознавство: Матеріали III конгресу Міжнародної асоціації українців (Харків, 26–29 серпня 1996 р.). – К., 1996. – С. 389–397.
2. *Єфремов С.* Іван Левицький-Нечуй // *Єфремов С.* Вибране: Ст. Наук. розвідки. Монограф. – К., 2002. – С. 396–494.
3. *Микитюк В.* Подільська «бурса» у рецепції Івана Франка // Слово і Час. – К., 2010. – Число 1. – С. 72–80.
4. *Нечуй-Левицький І.* Українство на літературних позвах з Московщиною. – Львів, 1998.
5. *Середа В.* Витоки стильової манери видатного прозаїка // Радянське літературознавство. – 1988. – № 11.
6. *Франко І.* Література, її завдання і найважливіші ціхи // *Франко І.* Збір. творів: У 50 т. – К., 1976–1986. – Т. 26. – С. 5–14.
7. *Франко І.* Життя і побут сучасного селянина на Україні і у Франції // *Франко І.* Збір. творів: У 50 т. – К., 1976–1986. – Т. 26. – С. 61–73.
8. *Хропко П.* Романи І. Нечуя-Левицького з життя інтелігенції // Українська мова і література в школі. – 1988. – № 11. – С. 3–10.
9. *Шевчук В.* Про “захмарених” героїв Івана Нечуя-Левицького, а також закон про тенденцію художнього твору і його мистецьку повновартність // *Нечуй-Левицький І.* Хмари. – К., 1993.

ТЕМА 10. Проблема «Пропащої сили» у творчості Панаса Мирного

1. Історія створення і публікації роману Панаса Мирного та Івана Білика “Хіба ревуть воли, як ясла повні?”.
2. Проблематика твору.
3. Особливості сюжету і композиції.
4. Художній час і простір роману.
5. Система образів. Генеалогії Чіпки Варениченка, Максима Гудзя, Василя Польського.
6. “Малі світи” роману: дитячий, батрацький, селянський, злодійський, солдатський, панський, чиновницький, земський тощо.
7. Мова і стиль твору.

Проблемні питання:

- *Фаталізм є визначальним у долі Івана Левадного (“П’яниця”)?*
- *Чи були “пропащою силою” “лихі люди” (“Лихі люди”)?*
- *«Життя» Чіпки Варениченка детерміноване історією народження? Суспільством? Характером? Генами? Фатумом?*
- *Два життя – дві долі (Чіпка і Грицько; Чіпка і Максим Гудзь). Ваша позиція, вибір та аргументи.*
- *Жінки у житті Чіпки Варениченка, Грицька Чупруненка, Максима Гудзя... Івана Левицького?*
- *Чи можна простежити у романі “Хіба ревуть воли, як ясла повні?” ідеал селянина, ідеал селянської родини?*

- Чи можна вважати роман “Хіба ревуть воли, як ясла повні?” романом виховання? Аргументи за і проти.
- Що зумовлює трагедію Христі Притиківни (“Повія”): талан чи соціальні обставини, а, – може, щось інше?
- Чому сила героїв письменника “пропаща”? Може, – навпаки, «революційна»?

Література:

1. Білецький О. Панас Мирний // Білецький О. Збір. праць: У 5 т. – К., 1969. – Т. 2. – С. 368–411.
2. Білик І. Рецензія на першу редакцію роману “Хіба ревуть воли, як ясла повні?” // Матеріали до вивчення історії української літератури. – К., 1960. – Т. 3.
3. Гончар О. Перший симфоніст української прози // Гончар О. Письменницькі роздуми. – К., 1980. – С. 64–73.
4. Єфремов С. Панас Мирний // Єфремов С. Вибране: Ст. Наук. розвідки. Монограф. – К., 2002. – С. 495–677.
5. Кирилюк Є. Панас Мирний. – К., 1939.
6. Михальчук О. Об’єктивний тип романного мислення (Роман “Хіба ревуть воли, як ясла повні?”) // Слово і час. – 1994. – № 4–5. – С. 22–26.
7. Міщук Р. Реалізм Панаса Мирного і проблема художньої розповіді // Проблеми історії та теорії реалізму української літератури ХІХ – поч. ХХ ст. – К., 1991.
8. Приходько І. Неволя України у творах Панаса Мирного та Степана Руданського. – Тернопіль, 1995.
9. Франко І. Молода Україна. Провідні ідеї й епізоди. – Львів, 1910. – Ч.1.

ТЕМА 11. Лірична драма Івана Франка

1. “Тричі мені являлася любов...”: таємниці інтимного життя поета.
2. Генеза “Зів’ялого листя”. Передмова до збірки. Щоденник самогубця. Авторська концепція ліричної драми.
3. Композиція збірки “Зів’яле листя”.
4. “Не можу жити, не можу згинуть...”: образ ліричного героя.
5. “Ти одна моя правдивая любов”: образ ліричної героїні.
6. Земне і містичне у “Зів’ялому листі”.
7. Художні знахідки поета. Своєрідність ритмомелодики.
8. “Зів’яле листя” у критиці.

Проблемні запитання:

- Чи справді нещасливими були взаємини І. Франка з коханими жінками? Чи тільки «тричі йому являлася любов», чи ж це не щастя?
- Чому поет написав дві концептуально протилежні передмови до збірки “Зів’яле листя”? Соромився, боявся, чи... Ваша версія.
- Чому він приводить свого героя до самогубства? Сам же «вижив»?!
- Чи відрізняються “жмутки” від ліричних циклів? Чи це штукарство?
- Як позначився щоденник самогубця на композиції “Зів’ялого листя”? Чи знаходимо “сліди перечитання” щоденника в поезіях збірки? Чи це фікція?
- Чи можемо ототожнювати ліричного героя “Зів’ялого листя” з автором?
- Чи впізнаєте ви у ліричній героїні збірки прототипів коханих жінок поета?
- Чи можете ви відповісти на запитання ліричного героя “Зів’ялого листя”: “За що, красавице, я так тебе люблю”?
- Земна чи містична любов у “Зів’ялому листі”?

Література:

1. Бунчук Б. Віршування Івана Франка: Монографія. – Чернівці, 2000.
2. Гординський С. Франкові “Квіти зла” // Київ. – Філадельфія, 1956. – №4. – С.151–156.
3. Гундорова Т. “Зів’яле листя” Івана Франка як явище модерної культурософії //

Дивослово. – 1996. – №9. – С.9–15.

4. Гундорова Т. Франко не Каменяр. Франко і Каменяр. – К., 2006.

5. Денисюк І., Корнійчук В. Подвійне коло таємниць. Нові матеріали до історії “Зів’ялого листа” // Дзвін. – 1990. – №8. – С.126–133.

6. Денисюк І., Корнійчук В. Невідомі матеріали до історії ліричної драми Івана Франка “Зів’яле листа” // Зап. НТШ. Праці філол. секції. – Львів, 1990. – Т.221. – С.265–282.

7. Іван Франко. “Зів’яле листа”: тексти, матеріали, дослідження. – Львів, 2007.

8. Кодак М. Лірична драма Івана Франка “Зів’яле листа”: поетика пролонгованого дослідження // Іван Франко – письменник, мислитель, громадянин: Матеріали міжнар. наук. конф. – Львів: Світ, 1998. – С.375–380.

9. Корнійчук В. Ліричний універсум Івана Франка: Горизонти поетики. – Львів, 2004.

10. Мороз М. Автобіографічний елемент у ліричній драмі Івана Франка “Зів’яле листа” // Зап. НТШ. Праці філол. секції. – Львів, 1990. – Т.221. – С.108–122.

11. Папуша І. Символічна структура “Зів’ялого листа” // Українське літературознавство. Іван Франко: Статті і матеріали. – Львів, 2001. – Вип. 64. – С.33–43.

12. Сенік Л. Філософські мотиви “Зів’ялого листа” Івана Франка // Українське літературознавство. Іван Франко: Статті та матеріали. – Львів, 1988. – Вип. 50. – С.18–24.

13. Сенік Л. До проблеми інтерпретації особи автора в художній творчості (“Зів’яле листа” І.Франка) // Вісник Львівського університету. Серія філологічна: Франкознавство. – Львів, 2003. – Вип. 32. – С.100–106.

14. Тихолоз Б. Ерос versus Танатос (філософський код “Зів’ялого листа”). – Львів, 2004.

15. Ткачук М. Лірика Івана Франка. – Тернопіль, 2006.

ТЕМА 12. Тематика і проблематика поем Івана Франка

1. Жанр поеми у творчості І.Франка. Традиції і новаторство.

2. Соціально-побутові поеми (“Панські жарти”, “Сурка”).

3. Сатиричне зображення галицької дійсності у поемі “Ботокуди”.

4. Проблема українсько-польських взаємин в історичній поемі “На Святоюрській горі”.

5. Українська версія “Reineke Fuchs-a” (поема-казка “Лис Микита”).

6. Філософські поеми І.Франка (“Смерть Каїна”, “Святий Валентій”, “Іван Вишенський”, “Похорон”, “Мойсей”).

7. Художні особливості поем І. Франка.

Проблемні запитання:

– Якщо перефразувати слова І. Франка, що “Федькович – се талант переважно ліричний”, то чи можемо сказати про самого Франка, що він – талант переважно ліро-епічний?

– Чому критик Г. Цеглинський, який негативно оцінив збірку “З вершин і низин”, водночас побачив у “Панських жартах”, уміщених у цій збірці, “topimentum aere perepnius” (“пам’ятник міцніший міді”)? Тільки завдяки «позитивному» образу священника?

– Чи “збагатив” І.Франко образом Сурки галерею жінок-покриток в українській літературі? Чи це банальний типаж?

– Чому поет не захотів повністю опублікувати поему “Ботокуди”? Не хотів конфлікту, змінив погляди, інше?

– Чи втратила злободенність поема “На Святоюрській горі”? Чому ні?

– Для кого все-таки написано “Лиса Микиту”: для дітей чи для дорослих?

– Що об’єднує філософські поеми І. Франка? Чи можемо говорити про їхню автобіографічність?

Література:

1. Грабович Г. Вождівство і роздвоєння: “валенродизм” Франка // Грабович Г. Тексти і маски. – К., 2005.

2. Гундорова Т. Франко не Каменяр. Франко і Каменяр. – К., 2006.

3. *Забужко О.* Філософія української ідеї та європейський контекст (Франківський період). – К., 1993.
4. *Павличко С.* Філософські поеми Івана Франка “Смерть Каїна”, “Похорон”, “Мойсей” і європейський романтизм // Іван Франко і світова культура: Матеріали міжнарод. симпозиуму ЮНЕСКО (Львів, 11–15 верес. 1986 р.). – К., 1990. – Кн. 1. – С.214–218.
5. *Скоць А.* Поеми Івана Франка. – Львів, 2002.
6. *Тихолоз Б.* Зрада як самогубство: етико-антропологічні аспекти поетичної філософії Івана Франка // Сіверянський літопис. – 2002. – №5. – С.84–96.
7. *Тихолоз Б.* Психодрама Івана Франка в дзеркалі рефлексійної поезії (студії). – Львів, 2005.
8. *Филипович П.* Генеза Франкової легенди “Смерть Каїна” // Филипович П. Літературно-критичні статті. – К., 1991.
9. *Франко І.* Хто такий “Лис Микита” і відки родом? // *Франко І.* Збір. творів: У 50 т. – К., 1976–1986. – Т.4. – С.58–67.
10. *Франко Т.* “Лис Микита” // *Франко Т.* Про батька: Статті. Оповідання. Спогади. – К., 1966. – С.87–93.

ТЕМИ 13-14. Проблематика і генологія малої прози Івана Франка

1. Жанрова своєрідність малої прози І.Франка. Концепт «збирати матеріали, ескізи та оповідання для змалювання нашої суспільності в різних її верствах, у різних змаганнях, працях, заробітках, стражданнях, поривах, ілюзіях та настроях» [11, т. 33, с. 400]
2. Топос Борислава: («Ріпник», «На роботі», «Навернений грішник», 1877), «Яць Зелепуга» (1887), «Задля празника» (польськ. 1891, укр. 1911), цикл «“Полуйка” і інші бориславські оповідання» («Полуйка», «Ріпник» [2-га редакція]. Нові теми і нові образи в українській літературі.
3. «Професійна» мала проза Франка: «Вугляр» (напис. 1876), «Муляр» (польськ. 1880, укр. 1890), «Слимак» (1881), «Сам собі винен» (1883), «Хлопська комісія» (1884), «Домашній промисел» (польськ. 1887, укр. 1888), «Маніпулянтка» (польськ. 1888, укр. 1890).
4. Проблеми галицького села у малій прозі І. Франка: «Лесишина челядь» (1876), «Два приятелі» (1876), «Добрий заробок» (1881), «Історія моєї січкарні» (1883), «Ліси і пасовиська» (1883), «Історія кожуха» (1892), «Панщизняний хліб» (1896).
4. Суспільно-психологічні студії “дна”: «На дні» (1880), «Панталаха» (польськ. 1888, укр. 1902), «До світла!» (1890), «В тюремнім шпиталі» (1902). Місце дії – в’язниця, персонажі – ув’язнені.
5. Твори про інтелігенцію: пошуки естетичного ідеалу: «Місія» (1887), «Чума» (польськ. 1887, укр. 1889), «Odi profanum vulgus» (1899), фейлетон «Наша публіка» (1888). Головний персонаж – священик, письменник, журналіст, адвокат.
6. Малі епічні тексти про виховання і становлення особистості: «Оловець» (1879), «Грицева шкільна наука» (1883), «Schönschreiben» (1884), «Пирого з черницями» (1884), «Малий Мирон» (1885), «Гава і Вовкун» (1890), «Борис Граб» (1890), «Мій злочин» (1898), «У кузні» (1902), «У столярні» (1902), «Гірчичне зерно» (1903), «Отець-гуморист» (1903), «Під оборогом» (1905).
7. Любовний цикл малої прози, пройнятий наскрізною темою кохання: «Вільгельм Телль» (1884), «Між добрими людьми», «Батьківщина» (1904), «Сойчине крило» (1905), «Дріада» (1905), «Неначе сон» (1908).
8. Авторефлексійні твори, що особливо яскраво випрозорюють складні й драматичні дилеми внутрішнього світу автора: «Моя стріча з Олексою» (1878), «Поєдинок» (1883), «Хома з серцем і Хома без серця» (1904).
9. «Казковий» цикл творів: «Мавка» (1883), «Як пан собі біди шукав» (польськ. 1887, укр. 1896), «Як Русин товкся по тім світі» (польськ. 1887, укр. 1891), «Казка про Добробит»

(1890), «Свиня» (1890), «Як то Згода дім будувала» (1890), «Без праці» (1891), «Ріпка» (1891), цикл «Коли ще звірі говорили» (1896–1899, 1900).

10. Філософсько-притчева мала проза (звернення до глобальних філософських, історіософських, теософських проблем, пошук глибинного сенсу буття). «Хмельницький і ворожбит» (1901), «Терен у носі» (нім. 1904, укр. 1906), «Будяки», «Як Юра Шикманюк брів Черемош» (1906).

11. Сатирична проза та її об'єкти: цикл «Рутенці» (польськ. 1878, укр. 1913), «Сморгонська академія» (напис. 1878), «Свинська конституція» (1896), «Чиста раса» (1896), «Звірячий бюджет» (1897), «Опозиція» (1897), «Острий-преострий староста» (нім. 1897, укр. 1900), «Із галицької “Книги битія”» (1901). Сатирично-викривальний пафос певного людського типу та вад суспільного устрою.

Проблемні запитання:

- Чи простежується жанрова еволюція малої прози І. Франка? Які форми оповіді властиві малій прозі письменника? Чи можемо говорити про генологічну дифузію епіка?
- Чи і як впливали соціалістичні ідеї на ранні твори письменника? Це негативний вплив?
- Чи існує в тюремних оповіданнях І. Франка поруч із проблемою злочину проблема карі? Письменник захоплюється своїми «негативними» персонажами?
- Наскільки автобіографічні оповідання І. Франка про дітей і школу? Це реальність чи художній вимисел?
- Чи зображує письменник світлі сторони людського життя? Наприклад.
- Чи характерний для прози І. Франка етнографізм? Чи можемо говорити про фольклоризм його творів? Це плюс чи...?
- До яких стильових течій належить мала проза письменника? Чи йшла вона “у ногу з віком”? Відсутність рафінованих форм ознака невиробленості стилю?
- «[Кщенька](#)» (5-тий фільм з телесеріалу «[Острів любові](#)» [Олега Бійми](#)) на основі оповідання І. Франка «Батьківщина». Це – популяризація класики чи «порнографія»?

Література:

1. *Возняк М.* З життя і творчості Івана Франка. – Львів, 1955.
2. *Голод Р.* Іван Франко та літературні напрями кінця ХІХ – початку ХХ століття. – Івано-Франківськ, 2005.
3. *Денисюк І.* “Суспільно-психологічна студія” або “живопись дна” // Українське літературознавство. Іван Франко: Статті і матеріали. – Львів, 1968. – Вип. 5. – С. 92–99.
4. *Денисюк І.* Політичне оповідання І.Франка // Українське літературознавство. Іван Франко: Статті і матеріали. – Львів, 1980. – Вип. 34. – С. 16–26.
5. *Денисюк І.* До проблеми новаторства новелістики І.Франка // Українське літературознавство. Іван Франко: Статті та матеріали. – Львів, 1986. – Вип. 46. – С. 32–38.
6. *Денисюк І.* Розвиток української малої прози ХІХ – поч. ХХ ст. – Львів, 1999.
7. *Куца О.* Типологічна спорідненість повісті І.Микитенка “Дитинство Гавриїла Кириченка” та оповідань І.Франка про дітей // Українське літературознавство. Іван Франко: Статті та матеріали. – Львів, 1988. – Вип. 52. – С. 81–86.
8. *Легкий М.* Форми художнього викладу в малій прозі Івана Франка. – Львів, 1999.
9. *Микитюк В.* Твір Івана Франка «Наша публіка»: проблематика і питання жанру (Ivan Franko composition «Our public». Problems and genre) // Тека Ком. Pol/-Ukr. Związ. Kult. – OL PAN, Lublin 2011. – С. 148–155.
10. *Микитюк В.* Історія літератури чи література? «Гірчичне зерно» як квінтесенція педагогічних мемуарів Івана Франка // Українське літературознавство. – Львів, 2014. – Випуск 78. – С. 141–151.
11. *Нахлік Є.* Віражі Франкового духу : Світогляд. Ідеологія. Література / Євген Нахлік ; Національна академія наук України, Інститут Івана Франка. Київ : Наукова думка, 2019. 638 (1) с. : 16 с. іл. (Проект "Наукова книга")
12. *Тихолоз Н.* Казкотворчість Івана Франка (генологічні аспекти). – Львів, 2005.

13. Ткачук М. Концепт натуралізму і художні шукання в “Бориславських оповіданнях” Івана Франка. – Тернопіль, 1997.

14. Чопик Р. Ессе Номо: Добра звістка від Івана Франка. – Львів, 2001.

ТЕМА 15–16. Від «Борислава» до «Перехресних стежок»: еволюція естетичної свідомості Франка-прозаїка

1. Ідеологія роману “Борислав сміється”. Пошуки позитивного героя. Образ Бенедя Синиці як тип нової людини.
2. “Захар Беркут” – “образ громадського життя Карпатської Русі в XIII віці”. Ностальгія за минулим. Приклад для сучасників. Фільмові версії першотвору.
3. “Лель і Полель” – проблема взаємин інтелігенції та народу. Образ братів Калиновичів. Зміна авторських ідеалів.
4. “Для домашнього вогнища” і “Основи суспільності”: домінанта антигероя. Негативні персонажі під Франковим “мікроскопом”.
5. “Перехресні стежки” – художня “реклама” радикальної партії. Євген Рафалович – новий естетичний ідеал письменника.

Проблемні запитання:

- Чи притаманні негативні риси характеру позитивним героям роману “Борислав сміється”, а позитивні – негативним?
- Бенедьо Синиця – авторська схема чи повнокровний образ? ви вірите письменникові?
- Чи властиві роману “Борислав сміється” прикмети детективного жанру? Які саме?
- Яка роль жіночих образів у романі “Борислав сміється” Ілюстративна? Гло?
- Чи зміг І. Франко “блиснути яким реалізмом” у повісті “Захар Беркут”?
- Як розв’язує письменник у повісті “Захар Беркут” проблему взаємин громади та її провідника? Чи є у цьому творі внутрішні конфлікти між громадянами? Які саме?
- Епічний фільм «Захар Беркут» за однойменною історичною повістю Івана Франка українського режисера Ахтема Сеїтаблаєва та америкаця Джоні Вінна чи «старе добре кіно» Леоніда Осики? Pro et contra.
- Чому І. Франко назвав роман “Лель і Полель” “сучасною легендою”? Чи вплинула трагедія Ю. Словацького “Lilla Weneda” на загальну концепцію цього твору?
- Як ви відповісте на запитання О. Білецького: “Чи відійшов Франко, створюючи ці образи [братів Калиновичів] від життєвої правди”?
- Чому письменник почав звертатися у прозі до образу інтелігенції? Особисте чи данина часу?
- Чому І. Франко часто головними героями своїх творів обирає негативних персонажів? Більше захоплюють?
- Чи знайшов письменник в образі Євгена Рафаловича свій естетичний ідеал? Чи життєвий?
- Євген Рафалович – новий Бенедьо Синиця?
- Семисерійна «Пастка» на основі роману «Перехресні стежки»: профанація класики чи розвиток жанру?
- «Основи суспільності» І. Франка як зародження українських телесеріалів у 5-серійному «Злочині з багатьма невідомими»? Франкові би сподобалось?
- Дві фільмографічні версії «Для домашнього вогнища»: актуальність чи анахронізм?

Література:

1. Бровіньок Т. Колізія двійництва в романі Франка “Лель і Полель” // Радянське літературознавство. – 1981. – №6. – С.57–65.
2. Возняк М. З історії “Леля і Полеля” // Возняк М. З життя і творчості Івана Франка. – Львів,
3. Гундорова Т. Інтелігенція і народ в повістях Івана Франка 80-х років XIX ст. – К., 1985.
4. Денисюк І. “Усе мистецьке є символом” (Розшифровані й нерозшифровані символи у “Перехресних стежках”) // Українське літературознавство. Іван Франко: Статті і матеріали. –

Львів, 2001. – Вип. 64. – С.3–12.

5. *Ільницький М.* Все, що мав у житті...: Повість І. Франка “Перехресні стежки” у світлі авторської особистості // Жовтень. – 1986. – №8. – С.105–116.

6. *Микитюк В.* Фільм «Захар Беркут»: pro et contra / Володимир Микитюк // Збруч. – 09. 12. 2019. – <https://zbruc.eu/node/94177>

7. *Пастух Т.* Романи Івана Франка. – Львів, 1998.

8. *Ткачук М.* Естетична концепція дійсності в бориславському циклі творів І. Я. Франка (монографічне дослідження). – Тернопіль, 1992.

9. *Тодчук Н.* Роман Івана Франка “Для домашнього огнища”: простір і час. – Львів, 2002.

10. *Чопик Р.* Ессе Ното: Добра звістка від Івана Франка. – Львів, 2001.

11. *Швець А.* Злочин і катарсис. Кримінальний сюжет і проблеми художнього психологізму в прозі Івана Франка. – Львів, 2003.

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поезія П.Куліша: Традиція і новаторство	2
2	Поетика “Народних оповідань” Марка Вовчка	4
3	Світ поезії Юрія Федьковича	2
4	Леонід Глібов – творець національної байки	2
5	Поетика співомовок Степана Руданського	2
6	Художній світ Я.Щоголева	3
7	І.Манжура – поет українського степу	3
8	Історичні романи І.Нечуя-Левицького	10
9	Проблема взаємин інтелігенції і народу у прозі Олени Пчілки	6
10	Мотиви лірики П.Грабовського. Особливості світобачення поета	3
11	Етичний світ Франкових ізмаргдів	2
12	Збірка “Із днів журби” – пейзаж душі поета	2
13	Poeta semper tūo: Лірика І.Франка ХХ ст.	2
14	“Мойсей” – заповіт Івана Франка українському народові	2
15	Від “Борислава” до “Перехресних стежок”: Еволюція естетичної свідомості Франка-прозаїка	12
16	Драматургія І.Франка	2
	Разом	57

7. Питання на іспит

1. Суспільно-політична та культурна атмосфера в Україні у II полов. XIX ст.
2. Поезія пошевченківської епохи: традиції і новаторство.
3. Розвиток жанру поеми у поезії 50–60-х рр. XIX ст.
4. Основні тенденції розвитку прози 50–60-х рр. XIX ст.
5. Світлий і темний дух П.Куліша. Життєвий і творчий шлях письменника. Взаємини П.Куліша з Т.Шевченком, Марко Вовчком.
6. Ідейно-естетичний аналіз збірки “Досвітки” П.Куліша.
7. Суперечливий характер “Хуторної поезії” П.Куліша. І.Франко про збірку.

8. Історичні поеми П.Куліша.
9. Поема “Магомет і Хадиза” П.Куліша.
10. “Чорна рада” П.Куліша – перший український історичний роман.
11. Марко Вовчок: “таємниця її обличчя”. Чотири періоди творчості Марка Вовчка.
12. Новаторство “Народних оповідань” Марка Вовчка.
13. “Інститутка” Марка Вовчка: повість про панночку чи селянку?
14. Жанр казки у творчості Марка Вовчка.
15. Проза О.Стороженка.
16. Роман “Марко Проклятий” – українська версія про вічного мандрівника. Особливості сюжету і композиції. Характеристика образів.
17. Життєвий і творчий шлях А.Свидницького.
18. Сімейна хроніка “Люборацькі” – перший український соціально-побутовий роман.
19. Творчість С.Воробкевича – поезія буковинського “жайворонка”.
20. Життєвий і творчий шлях Ю.Федьковича.
21. Жовнірська поезія Ю.Федьковича.
22. Балади Ю.Федьковича.
23. Поеми Ю.Федьковича.
24. Романтична проза Ю.Федьковича.
25. Проблематика повісті “Три як рідні брати” Ю.Федьковича.
26. Життєвий і творчий шлях Л.Глібова.
27. Тематика і проблематика та національна своєрідність байок Л.Глібова.
28. Лірика Л.Глібова. Творчість Дідуся Кенира.
29. Життєвий і творчий шлях Степана Руданського.
30. Лірика С.Руданського.
31. Гумористичні поезії С.Руданського. Тематика і проблематика. Особливості жанру співомовки.
32. Історичні поеми С.Руданського.
33. Жанрово-тематичне розмаїття української поезії 70–90-х рр. ХІХ ст.
34. Українська поема 70–90-х рр. ХІХ ст.
35. Особливості розвитку української прози у 70–90-х рр. ХІХ ст.
36. Українська повість 70–90-х рр. ХІХ ст.
37. Український роман 70–90-х рр. ХІХ ст.
38. Українська драматургія другої половини ХІХ ст. Театр корифеїв: доля і слава.
39. Українська журналістика другої половини ХІХ ст. Франківські видання.
40. Життєвий і творчий шлях І.Нечуя-Левицького.

41. Панас Рудченко і Панас Мирний: чиновник і письменник. Проблема становлення та еволюції таланту.
42. Громадська і літературна діяльність О. Кониського. Зв'язки письменника з Галичиною.
43. Олена Пчілка: письменниця, громадський діяч, мати.
44. Життєвий і творчий подвиг Бориса Грінченка.
45. Голгофа П. Грабовського.
46. Основні мотиви лірики П. Грабовського. Особливості світобачення поета.
47. Я. Щоголев: запізнений романтик і “непривітаний співець”.
48. І.Манжура – співець українського степу.
49. Від І.Тобілевича до І.Карпенка-Карого.
50. Творчий шлях М.Кропивницького.
51. Розвиток західноукраїнської прози у другій половині ХІХ ст. (М.Павлик, С.Ковалів, Т.Бордуляк, Н.Кобринська, Є.Ярошинська).
52. “Нова людина” у прозі І.Нечуя-Левицького.
53. Дореформене і післяреформене українське село у повістях І.Нечуя-Левицького.
54. Історичні романи І.Нечуя-Левицького: проблема відступництва і проблема зради.
55. Роман “Хіба ревуть воли, як ясла повні?” Панаса Мирного та Івана Білика. Історія створення, публікації. Особливості сюжету, композиції. Система образів.
56. Трагедія Христі Притиківни у романі “Повія” Панаса Мирного.
57. Українське село у прозі О.Кониського.
58. Національна ідея у повісті “Юрій Горовенко” О.Кониського.
59. Творчість В.Мови (Лиманського).
60. Світ дитини у прозі Б.Грінченка.
61. Основні мотиви поезії Василя Чайченка.
62. Проблема розорення “селянських гнізд” у діалогії Б.Грінченка “Серед темної ночі” та “Під тихими вербами”.
63. “Пора першого пробудження нашого жіноцтва” у повісті “Товаришки” Олени Пчілки.
64. Проблема взаємин інтелігенції і народу у прозі О.Пчілки.
65. Художній світ “Думок-мережанок” Олени Пчілки.
66. Доля України в поезії Я.Щоголева.
67. “Ремеслові” поезії Я.Щоголева.
68. Поезія М.Старицького – “перші проби нових тонів, нових форм, нового вислову в нашій поезії” (І.Франко).
69. М.Старицький – драматург.
70. “Не судилось” М.Старицького: традиція і новаторство.

71. Моральний світ драми “Дай серцю волю, заведе в неволю” М.Кропивницького.
72. Соціальні акценти драми “Доки сонце зійде, роса очі виїсть” М.Кропивницького.
73. Український Яго у трагедії “Глитай, або ж Павук” М.Кропивницького.
74. Український “чумазий” у комедіях І.Карпенка-Карого.
75. “Хазяїн” І.Карпенка-Карого: історія написання, прототипи і персонажі, конфлікти і характери, принципи творення комедійних ситуацій.
76. Дилогія “Суєта” і “Житейське море” І.Карпенка-Карого. Проблема батьків і дітей. Життя української богеми.
77. Трагедія української дівчини у драмах “Наймичка” і “Безталанна” І.Карпенка-Карого.
78. Проблема зради в історичних драмах І.Карпенка-Карого.
79. Проблема автобіографізму збірки “Малий Мирон”.
80. І.Франко у період “молодечого романтизму”. Збірка “Баляды и рассказы”.
81. Збірка “З вершин і низин” І.Франка. Особливості композиції, система жанрів. Образ ліричного героя.
82. Збірка “Зів’яле листя” І.Франка. Генеза, щоденник самогубця, авторська концепція, композиція, образи ліричного героя і ліричної героїні.
83. Збірка “Мій Ізмарагд” І.Франка. Особливості композиції. Поліфонія жанрів.
84. Образ автора у збірці “Із днів журби” І. Франка.
85. Концепція книги “Semper tiro” І. Франка. Жанрово-композиційні особливості збірки.
86. Соціально-побутові поеми І. Франка (“Панські жарти”, “Сурка”).
87. Проблема українсько-польських взаємин в історичній поемі “На Святоюрській горі”.
88. Українська версія “Reineke-Fuchs-a”.
89. Образ І.Вишенського в однойменній поемі І. Франка.
90. Франкова версія Каїна.
91. Проблема зради у поемі “Похорон” І. Франка.
92. Поема “Мойсей” – заповіт І.Франка українському народові.
93. Тематика і проблематика малої прози І.Франка.
94. Бориславський цикл І.Франка: нові теми і нові образи в українській літературі.
95. Проблеми галицького села у малій прозі І.Франка.
96. Тюремні оповідання І.Франка: суспільно-психологічні студії “дна”.
97. Об’єкти суспільно-політичної сатири у малій прозі І.Франка.
98. Майстерність Франка-прозаїка у новелах “Сойчине крило”, “Маніпулянтка”, “Батьківщина”.
99. Соціальна утопія роману “Борислав сміється” І.Франка.
100. “Захар Беркут” – “образ громадського життя Карпатської Русі в XIII віці”.
101. Проблема взаємин інтелігенції і народу в романі “Лель і Полель” І.Франка.

102. “Для домашнього вогнища” і “Основи суспільності” – домінанта антигероя.
103. Художні колізії роману “Перехресні стежки” І.Франка. Євген Рафалович – новий естетичний ідеал письменника.
104. Тематика і проблематика комедій І.Франка “Рябина”, “Учитель”, “Майстер Чирняк”.
105. Драма І.Франка “Украдене щастя”: генеза, сюжет, конфлікти, характери.

8. Методи навчання

Методологічною основою курсу є принцип історизму, усі художні твори досліджуються у зв'язку із часом їхнього написання, з подіями біографії того чи іншого автора, дотичними до аналізованого історико-літературного періоду, єдності із тогочасними ідейно-естетичними тенденціями. Курс передбачає засвоєння теоретико-літературних понять на конкретному художньому матеріалі.

Курс поєднує лекції оглядового характеру із лекціями літературно-портретної форми.

9. Методи контролю

Поточний контроль за засвоєнням знань студентів та його успішністю здійснюється у формі оцінювання виступів на практичних (семінарських) заняттях та участі у дискусіях та із допомогою поточного модульного контролю. Курс закінчується іспитом.

10. Розподіл балів, які отримують студенти для іспиту

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так:

- практичні заняття – 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50;
  - іспит – 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50.
- Підсумкова максимальна кількість балів 100.

Поточне тестування та самостійна робота																Підсумковий тест (іспит)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2							Змістовий модуль 3					50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T5	T16		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за		Оцінка	Оцінка за національною шкалою

всі види навчальної діяльності		ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100		A	відмінно	зараховано
81-89		B	добре	
71-80		C		
61-70		D	задовільно	
51-60		E		
21-50		FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-20		F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програми.
2. Плани практичних занять та методичні вказівки до їх виконання.
3. Матеріали до практичних занять та самостійної роботи студентів.

11. Рекомендована література

- *Антонович Д.* Триста років українського театру: 1619 – 1919. – К., 2003.
- *Білецький О.* Українська література серед інших літератур світу // *Білецький О.* Збір. праць: У 5 т. – К., 1965. – Т.2.
- *Бондар М.* Поезія пошевченківської епохи. Система жанрів. – К., 1986.
- *Бунчук Б.* Віршування Івана Франка: Монографія. – Чернівці, 2000.
- *Возняк М.* З життя і творчості Івана Франка. – Львів, 1955.
- *Голод Р.* Іван Франко та літературні напрями кінця XIX – початку XX століття. – Івано-Франківськ, 2005.
- *Голомб Л.* Особа і суспільство в українській ліриці кінця XIX – початку XX століття. – Львів, 1988.
- *Гром'як Р.* Історія української літературної критики (від початків до кінця XIX ст.). – Тернопіль, 1999.
- *Гундорова Т.* Франко не Каменяр. Франко і Каменяр. – К., 2006.
- *Дей О.* Іван Франко: Життя і діяльність. – К., 1981.
- *Денисюк І.* Розвиток української малої прози XIX – початку XX ст. – К., 1981.
- *Євшан М.* Іван Франко (Нарис його літературної діяльності) // *Євшан М.* Критика; Літературознавство; Естетика. – К., 1998. – С.135–153.
- *Єфремов С.* Історія українського письменства. – К., 1995.
- *Жулинський М.* Слово і доля: [Українські письменники XIX – XX ст.]: Навч. посібник. – К., 2002.
- *Зеров М.* Українське письменство XIX ст. // *Зеров М.* Твори: У 2 т. – К., 1990. – Т. 2.
- *Івашків В.* Українська романтична драма 30 – 80-х років XIX ст. – К., 1990.
- Іван Франко: дух, наука, думка, воля. Т. 1. Львів, 2008. Т. 2. Львів, 2010.

- Історія української літератури другої половини ХІХ століття / За ред. В.Поважної, М.Грицяя. – К., 1986.
- Історія української літератури ХІХ ст.: У 3 кн. – К., 1996. – Кн. 1–3.
- Історія української літератури : У 2 т. / За ред. О.Гнідан. – К., 2003. – Т.1–2.
- **Калениченко Н.** Українська література ХІХ ст. Напрями, течії. – К., 1977.
- **Ковалів Ю.** Історія української літератури: кінець ХІХ – поч. ХХІ ст. У 10-ти т. – К., 2013. – Т. 1. У пошуках іманентного сенсу.
- **Козлов А.** Українська дожовтнева драматургія. Еволюція жанрів. – К., 1991.
- **Корнійчук В.** Ліричний універсум Івана Франка: Горизонти поетики. – Львів, 2004.
- **Корнійчук В.** “Мов органи в величному храмі...”. Контексти й інтертексти Івана Франка. Львів, 2007.
- **Мищук Р.** Українська оповідна проза 50 – 60-х рр. ХІХ ст. – К., 1978.
- **Нахлік Є.** Українська романтична проза 20 – 60-х рр. ХХ ст. – К., 1988.
- **Салига Т.** Франко – Каменяр. – Ужгород, 2007.
- **Франко І.** З останніх десятиліть ХІХ віку // **Франко І.** Збір. творів: У 50 т. – К., 1976–1986. – Т.41.
- **Франко І.** Нарис історії українсько–руської літератури до 1890 // **Франко І.** Збір. творів: У 50 т. – К., 1976–1986. – Т. 41.
- **Чижевський Д.** Історія української літератури (від початків до доби реалізму). – Тернопіль, 1994.
- **Щурат С.** Рання творчість Івана Франка. – К., 1956.

12. Інформаційні ресурси

<http://diasporiana.org.ua/>
<http://chtyvo.org.ua/>
<http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/262>
<http://www.chytomo.com/>
<http://litakcent.com/>
http://knugoman.org.ua/bookseries/nashi_dvadcyati
<http://lib.xata.lviv.ua/pidmohylnyj/index.html>
<http://library.lnu.edu.ua/bibl/>
<http://www.ukrcenter.com>
<http://uk.wikisource.org/>
<http://poetry.uazone.net/>
<http://nauka.profi.net.ua>
<http://homes.chass.utoronto.ca>